

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАВЧАЛЬНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ІНСТИТУТ»

Факультет економіки, управління та діджиталізації

(назва факультету)

Кафедра

фінансів, обліку та оподаткування ім. Сергія Юрія

(назва кафедри)

ЗАТВЕРДЖЕНО

В.о. декана факультету

 (Коркушко О.Н.)

«30» серпня 2024

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Бюджетна система

освітній ступінь	Бакалавр
освітньо-професійна програма	Облік і оподаткування
шифр і назва галузі знань	07 Управління та адміністрування
шифр і назва спеціальності	071 Облік і оподаткування
назва спеціалізації	
мова викладання	Українська

м. Кам'янець-Подільський
2024 р.

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО:
Навчально-реабілітаційним закладом вищої освіти
“Кам’янець-Подільський державний інститут”
(повне найменування закладу вищої освіти)

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

1. **Дерлиця А.Ю.**, к.е.н., доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування ім. С Юрія;
2. **Тріпак М.М.**, д.е.н., доцент, професор кафедри фінансів, обліку та оподаткування ім. С. Юрія

Робоча програма обговорена та схвалена на засіданні кафедри фінансів, обліку та оподаткування ім. С Юрія.

Протокол від «27» серпня 2024 року № 1

Завідувач кафедри (Андрій ТИМКІВ)
(підпис) (прізвище та ініціали)

«27» серпня 2024 року

1. Мета навчальної дисципліни

1.1. Мета вивчення навчальної дисципліни: Засвоєння теоретичних засад бюджетних відносин, формування категорійного апарату для використання здобувачами в практичній діяльності; вивчення структури бюджетної системи та їх ролі у державних фінансах; розуміння руху бюджетних коштів.

1.2. Компетентності, яких набувають студенти в процесі вивчення навчальної дисципліни:

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності у сфері обліку, аудиту та оподаткування або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю й невизначеністю умов.
Загальні компетентності	<p>ЗК01. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК02. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК03. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК04. Здатність працювати автономно.</p> <p>ЗК05. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.</p> <p>ЗК06. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>ЗК07. Здатність бути критичним та самокритичним.</p> <p>ЗК08. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК09. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК10. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК11. Навички використання сучасних інформаційних та комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК12. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p>ЗК13. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.</p>
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	<p>СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, робити узагальнення стосовно оцінки прояву окремих явищ, які властиві сучасним процесам в економіці.</p> <p>СК02. Здатність використовувати математичний інструментарій для дослідження соціально-економічних процесів, розв'язання прикладних завдань в сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.</p> <p>СК03. Здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення.</p> <p>СК04. Здатність застосування знань права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання.</p> <p>СК05. Здатність проводити аналіз господарської діяльності підприємства та фінансовий аналіз з метою прийняття управлінських рішень.</p> <p>СК06. Здатність здійснення облікових процедур із застосуванням</p>

	<p>спеціалізованих інформаційних систем і комп'ютерних технологій.</p> <p>СК07. Здатність застосовувати методики проведення аудиту й послуг з надання впевненості.</p> <p>СК08. Ідентифікувати та оцінювати ризики недосягнення управлінських цілей суб'єкта господарювання, недотримання ним законодавства та регулювання діяльності, недостовірності звітності, збереження й використання його ресурсів.</p> <p>СК09. Здатність здійснювати зовнішній та внутрішній контроль діяльності підприємства та дотримання ним законодавства з бухгалтерського обліку і оподаткування.</p> <p>СК10. Здатність застосовувати етичні принципи під час виконання професійних обов'язків.</p> <p>СК11. Здатність демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави</p>
--	---

1.3. Програмні результати навчання:

Програмні результати навчання	Результати навчання
	<p>ПР07. Знати механізм функціонування бюджетної і податкової системи України та враховувати їх особливості з метою організації обліку, вибору системи оподаткування та формування звітності на підприємствах.</p> <p>ПР11. Визначати напрями підвищення ефективності формування фінансових ресурсів, їх розподілу та контролю використання на рівні підприємств різних організаційно-правових форм власності.</p> <p>ПР24. Розуміти особливості бухгалтерського обліку та оподаткування підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності та розуміти організацію обліку в умовах інклюзії.</p>

2. Опис навчальної дисципліни

1. Найменування показників:

- 1.1. Кількість кредитів – 3
- 1.2. Загальна кількість годин – 90
- 1.3. Кількість модулів – 1
- 1.4. Кількість змістових модулів – 2

2. Характеристика навчальної дисципліни:

- 2.1. Форма навчання – *очна (денна), заочна;*
- 2.2. Статус навчальної дисципліни (нормативна/навчальна дисципліна самостійного вибору) – *нормативна*
- 2.3. Передумови для вивчення дисципліни (перелік навчальних дисциплін, які мають бути вивчені раніше, перелік раніше здобутих результатів навчання) – *Економічна теорія, Гроші і кредит.*

3. Обсяг навчальної дисципліни

3.1. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль №1. Теоретичні засади організації бюджетної системи.

Тема 1. Основи функціонування бюджетної системи

Історичні аспекти виникнення бюджету. Бюджет як економічна категорія, соціально-економічний зміст і значення бюджету. Функції бюджету та особливості їх прояву в ринкових умовах господарювання, бюджетна політика та її особливості. Бюджетний механізм, його суть і структура. Основи бюджетного устрою та поняття бюджетної системи України. Принципи побудови бюджетної системи України. Бюджетні права в Україні, їхня характеристика. Бюджетна класифікація.

Тема 2. Фінансування бюджету (дефіцит, профіцит) та державний (місцевий) борг.

Сутність дефіциту бюджету та його види. Профіцит бюджету. Бюджетний дефіцит: визначення, причини виникнення, наслідки. Джерела фінансування бюджету. Державний борг та управління ним. Державні та місцеві гарантії. Граничні обсяги державного (місцевого) боргу та державних (місцевих) гарантій

Змістовий модуль №2. Формування та використання бюджетних коштів

Тема 3. Бюджетний процес та його учасники

Стадії та учасники бюджетного процесу. Застосування програмно-цільового методу у бюджетному процесі. Розпорядники бюджетних коштів. Бюджетні призначення та асигнування. Резервний фонд бюджету.

Тема 4. Доходи, видатки та кредитування державного бюджету України

Склад доходів Державного бюджету України. Склад видатків та кредитування Державного бюджету України. Таємні видатки.

Тема 5. Складання бюджетної декларації та проекту державного бюджету України

Організаційні засади складання Бюджетної декларації та проекту Державного бюджету України. Складання та схвалення Бюджетної декларації. Складання бюджетного запиту. Аналіз бюджетних запитів і розробка проекту Державного бюджету України.

Тема 6. Розгляд та затвердження державного бюджету України

Предмет регулювання закону про Державний бюджет України. Особливості формування надходжень бюджету та здійснення витрат бюджету в разі несвоєчасного набрання чинності законом про Державний бюджет України.

3.2. Розподіл у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять, програма навчальної дисципліни

3.2.1. Очна (денна)

1) Програма навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	УСЬОГО	л	пр	сем	лаб	сам.в.	
Змістовий модуль №1. Теоретичні засади організації бюджетної системи							
Тема 1. Основи функціонування бюджетної системи	16	4	2	-		6	
Тема 2. Фінансування бюджету (дефіцит, профіцит) та державний (місцевий) борг	12	4	4	2		8	
Змістовий модуль №2. Формування та використання бюджетних коштів							
Тема 3. Бюджетний процес та його учасники	12	4	4	2		8	
Тема 4. Доходи, видатки та кредитування державного бюджету України	18	4	2	-		8	
Тема 5. Складання бюджетної декларації та проекту державного бюджету України	12	4	2	-		8	
Тема 6. Розгляд та затвердження державного бюджету України	20	4	2	-		8	
РАЗОМ	90	24	16	4		46	

2) Теми та короткий зміст лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин*
1	Тема 1. Основи функціонування бюджетної системи	Економічна сутність бюджету, бюджетний період та бюджетне законодавство. Структура бюджетної системи	2
2	Тема 1. Основи функціонування бюджетної системи	Принципи бюджетної системи України	2
3	Тема 2. Фінансування бюджету (дефіцит, профіцит) та державний (місцевий) борг	Сутність та класифікація фінансування бюджету Джерела фінансування бюджету Управління державним боргом	2
4	Тема 2. Фінансування бюджету (дефіцит, профіцит) та державний (місцевий) борг	Державні та місцеві гарантії Граничні обсяги державного (місцевого) боргу та державних (місцевих) гарантій	2
5	Тема 3. Бюджетний процес та його учасники	Стадії та учасники бюджетного процесу Застосування програмно-цільового методу у	2

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин*
		бюджетному процесі	
6	Тема 3. Бюджетний процес та його учасники	Розпорядники бюджетних коштів Бюджетні призначення та асигнування	2
7	Тема 4. Доходи, видатки та кредитування державного бюджету України	Склад доходів Державного бюджету України	2
8	Тема 4. Доходи, видатки та кредитування державного бюджету України	Склад видатків та кредитування Державного бюджету України Таємні видатки	2
9	Тема 5. Складання бюджетної декларації та проекту державного бюджету України	Організаційні засади складання Бюджетної декларації та проекту Державного бюджету України	2
10	Тема 5. Складання бюджетної декларації та проекту державного бюджету України	Складання та схвалення Бюджетної декларації Складання бюджетного запиту	2
11	Тема 6. Розгляд та затвердження державного бюджету України	Предмет регулювання закону про Державний бюджет України	2
12	Тема 6. Розгляд та затвердження державного бюджету України	Особливості формування надходжень бюджету та здійснення витрат бюджету в разі несвоєчасного набрання чинності законом про Державний бюджет України	2
Всього			24

3) Теми та короткий зміст семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин*
1	Тема 2. Фінансування бюджету (дефіцит, профіцит) та державний (місцевий) борг	Сутність та класифікація фінансування бюджету Джерела фінансування бюджету Управління державним боргом Державні та місцеві гарантії Граничні обсяги державного (місцевого) боргу та державних (місцевих) гарантій	2
2	Тема 3. Бюджетний процес та його учасники	Стадії та учасники бюджетного процесу Застосування програмно-цільового методу у бюджетному процесі Розпорядники бюджетних коштів Бюджетні призначення та асигнування	2

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин*
		Резервний фонд бюджету	
Всього			4

4) Темі та короткий зміст практичних занять

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин*
1.	Тема 1. Основи функціонування бюджетної системи	Економічна сутність бюджету, бюджетний період та бюджетне законодавство. Структура бюджетної системи	2
2.	Тема 2. Фінансування бюджету (дефіцит, профіцит) та державний (місцевий) борг	Сутність та класифікація фінансування бюджету Джерела фінансування бюджету Управління державним боргом	2
3.	Тема 2. Фінансування бюджету (дефіцит, профіцит) та державний (місцевий) борг	Державні та місцеві гарантії Граничні обсяги державного (місцевого) боргу та державних (місцевих) гарантій	2
4.	Тема 3. Бюджетний процес та його учасники	Стадії та учасники бюджетного процесу Застосування програмно-цільового методу у бюджетному процесі Розпорядники бюджетних коштів	2
5.	Тема 3. Бюджетний процес та його учасники	Бюджетні призначення та асигнування Резервний фонд бюджету	2
3	Тема 4. Доходи, видатки та кредитування державного бюджету України	Склад доходів Державного бюджету України Склад видатків та кредитування Державного бюджету України Таємні видатки	2
4	Тема 5. Складання бюджетної декларації та проекту Державного бюджету України	Організаційні засади складання Бюджетної декларації та проекту Державного бюджету України Складання та схвалення Бюджетної декларації Складання бюджетного запиту Аналіз бюджетних запитів і розробка проекту Державного бюджету України	2
5	Тема 6. Розгляд та затвердження Державного бюджету України	Предмет регулювання закону про Державний бюджет України Особливості формування надходжень бюджету та здійснення витрат бюджету в разі несвоєчасного набрання чинності законом про	2

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин*
1.	Тема 1. Основи функціонування бюджетної системи	Економічна сутність бюджету, бюджетний період та бюджетне законодавство. Структура бюджетної системи	2
		Державний бюджет України	
Всього			16

5) Теми та короткий зміст лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин*
-	-	-	-
Всього	-	-	-

6) Теми, що виносяться на самостійне опрацювання, їх короткий зміст

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Основи функціонування бюджетної системи	6
2	Тема 2. Фінансування бюджету (дефіцит, профіцит) та державний (місцевий) борг	8
3	Тема 3. Бюджетний процес та його учасники	8
4	Тема 4. Доходи, видатки та кредитування державного бюджету України	8
5	Тема 5. Складання бюджетної декларації та проекту державного бюджету України	8
6	Тема 6. Розгляд та затвердження державного бюджету України	8
Разом		46

3.2.2. Заочна

1) Програма навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	УСЬОГО	л	пр	сем	лаб	сам.в.	
Змістовий модуль №1. Теоретичні засади організації бюджетної системи							
Тема 1. Основи функціонування бюджетної системи	30	2	-	2		32	
Тема 2. Фінансування бюджету (дефіцит, профіцит) та державний (місцевий) борг							
Змістовий модуль №2. Формування та використання бюджетних коштів							
Тема 3. Бюджетний процес та його учасники	60	2	2	-		50	
Тема 4. Доходи, видатки та кредитування державного бюджету України							
Тема 5. Складання бюджетної декларації та проекту державного бюджету України							
Тема 6. Розгляд та затвердження							

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	УСЬОГО	л	пр	сем	лаб	сам.в.	
державного бюджету України							
РАЗОМ	90	4	2	2		82	

2) Теми та короткий зміст лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин*
1	Тема 1. Основи функціонування бюджетної системи Тема 2. Фінансування бюджету (дефіцит, профіцит) та державний (місцевий) борг	Економічна сутність бюджету, бюджетний період та бюджетне законодавство Структура бюджетної системи Принципи бюджетної системи України Бюджетна класифікація Складові частини бюджету Сутність та класифікація фінансування бюджету Джерела фінансування бюджету Управління державним боргом Державні та місцеві гарантії Граничні обсяги державного (місцевого) боргу та державних (місцевих) гарантій	2
2	Тема 3. Бюджетний процес та його учасники Тема 4. Доходи, видатки та кредитування державного бюджету України Тема 5. Складання бюджетної декларації та проекту державного бюджету України Тема 6. Розгляд та затвердження державного бюджету України	Стадії та учасники бюджетного процесу Застосування програмно-цільового методу у бюджетному процесі Розпорядники бюджетних коштів Бюджетні призначення та асигнування Резервний фонд бюджету Склад доходів Державного бюджету України Склад видатків та кредитування Державного бюджету України Таємні видатки Організаційні засади складання Бюджетної декларації та проекту Державного бюджету України Складання та схвалення Бюджетної декларації Складання бюджетного запиту Аналіз бюджетних запитів і розробка проекту Державного бюджету України Предмет регулювання закону про Державний бюджет України Особливості формування надходжень бюджету та здійснення витрат бюджету в разі несвоєчасного набрання чинності законом про Державний бюджет України	2
Всього			4

3) Теми та короткий зміст семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин*
1	Тема 1. Основи функціонування бюджетної системи Тема 2. Фінансування бюджету (дефіцит, профіцит) та державний (місцевий) борг	Економічна сутність бюджету, бюджетний період та бюджетне законодавство Структура бюджетної системи Принципи бюджетної системи України Бюджетна класифікація Складові частини бюджету Сутність та класифікація фінансування бюджету Джерела фінансування бюджету Управління державним боргом Державні та місцеві гарантії. Граничні обсяги державного (місцевого) боргу та державних (місцевих) гарантій	2
Всього			2

4) Теми та короткий зміст практичних занять

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин*
1	Тема 3. Бюджетний процес та його учасники Тема 4. Доходи, видатки та кредитування державного бюджету України Тема 5. Складання бюджетної декларації та проекту державного бюджету України Тема 6. Розгляд та затвердження державного бюджету України	Стадії та учасники бюджетного процесу Застосування програмно-цільового методу у бюджетному процесі Розпорядники бюджетних коштів Бюджетні призначення та асигнування Резервний фонд бюджету Склад доходів Державного бюджету України Склад видатків та кредитування Державного бюджету України Таємні видатки Організаційні засади складання Бюджетної декларації та проекту Державного бюджету України Складання та схвалення Бюджетної декларації Складання бюджетного запиту Аналіз бюджетних запитів і розробка проекту Державного бюджету України Предмет регулювання закону про Державний бюджет України Особливості формування надходжень бюджету та здійснення витрат бюджету в разі несвоєчасного набрання чинності законом про Державний бюджет України	2
Всього			2

5) Теми та короткий зміст лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин*
-	-	-	-
Всього	-	-	-

б) Теми, що виносяться на самостійне опрацювання, їх короткий зміст

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Основи функціонування бюджетної системи	32
	Тема 2. Фінансування бюджету (дефіцит, профіцит) та державний (місцевий) борг	
2	Тема 3. Бюджетний процес та його учасники	50
	Тема 4. Доходи, видатки та кредитування державного бюджету України	
	Тема 5. Складання бюджетної декларації та проекту державного бюджету України	
	Тема 6. Розгляд та затвердження державного бюджету України	
Разом		82

4. Форми та методи викладання, навчання і оцінювання

4.1. Форми та методи викладання, навчання: словесні методи: проблемні лекції; робота в малих групах; семінари-дискусії; мозкові атаки; кейс-метод; презентації, та демонстрації; самостійна робота; дистанційне навчання з використанням системи Moodle.

4.2. Форми та методи поточного контролю: усне та письмове поточне опитування; стандартизовані тести; розв'язування практичних ситуацій; модульні контрольні роботи; презентація результатів виконання індивідуальних та командних завдань.

4.3. Форми та методи підсумкового контролю: залік.

5. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання можуть бути:

- залік;
- стандартизовані тести;
- реферати, есе;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- розрахункові роботи.

6. Розподіл балів, які отримують студенти

6.1. Шкала оцінювання з навчальної дисципліни у балах за всі види навчальної діяльності (шкала Інституту), яка переводиться в оцінку за шкалою ECTS та у чотирибальну національну (державну) шкалу:

Сума балів за шкалою Інституту	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Іспит	Залік
90-100	A (відмінно)	Відмінно	Зараховано
82-89	B (дуже добре)	Добре	
75-81	C (добре)		
65-74	D (задовільно)	Задовільно	
60-64	E (достатньо)		
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	Незадовільно	Не зараховано
1-34	F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)		

6.2. Розподіл вагових коефіцієнтів за змістовими модулями оцінювання складових поточного та підсумкового контролю результатів навчальної діяльності студентів з вивчення нормативних і вибіркових дисциплін:

6.2.1. Розподіл вагових коефіцієнтів для заліку (для денної форми навчання):

Залік: (2 змістових модулі)

Змістовий модуль №1				Змістовий модуль № 2 Рейтингова (підсумкова оцінка за змістовий модуль 2, враховуючи поточне опитування)						Рейтингова (підсумкова) оцінка з навчальної дисципліни (100 балів) або Залік	
40 %				60 %						100	
T1	T2	T3		T4	T5	T6					

6.2.2. Розподіл вагових коефіцієнтів для заліку (для заочної форми навчання):

Залік:

Змістовий модуль						Рейтингова (підсумкова) оцінка з навчальної дисципліни (100 балів) або Залік			
МКР		Підсумкова оцінка за змістовий модуль, враховуючи оцінку за захист навчального матеріалу, що виноситься на самостійне вивчення				Рейтингова (підсумкова) оцінка з навчальної дисципліни (100 балів) або Залік			
60 %						40 %		100	
T1	T2	T3		T4	T5	T6			

7. Критерії оцінювання складових поточного контролю

навчальної діяльності студента

7.1. Компетенції (знання, уміння та навички), продемонстровані на навчальних заняттях (враховуючи знання з тем, що виносяться на самостійне опрацювання) оцінюються за 100-бальною системою.

Оцінка в балах (за 100- бальною шкалою) за всі види навчальної діяльності	Критерії оцінювання
98-100	Студент має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв'язує складні проблемні завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; уміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію; займається науково-дослідною роботою; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й нахили; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах.
94-97	Студент володіє узагальненими знаннями з навчальної дисципліни, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності (диспути, круглі столи тощо); спроможний за допомогою викладача підготувати виступ на студентську наукову конференцію; самостійно вивчити матеріал; визначити програму своєї пізнавальної діяльності; оцінювати різноманітні явища, процеси; займає активну життєву позицію.
90-93	Студент володіє глибокими і міцними знаннями та використовує їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та суперечності різних процесів; робить аргументовані висновки; практично оцінює сучасні тенденції, факти, явища, процеси; самостійно визначає мету власної діяльності; розв'язує творчі завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; знає суміжні дисципліни; використовує знання, аналізуючи різні явища, процеси.
86-89	Студент вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання у дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить поняття, категорії, нормативні документи; формулює закони; може самостійно опрацьовувати матеріал, виконує прості творчі завдання; має сформовані типові навички.
81-85	Знання студента досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; вміє аналізувати, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак з окремими неточностями; вміє самостійно працювати, може підготувати реферат і обґрунтувати його положення.
75-80	Студент правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, оперує базовими теоріями і фактами, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; за допомогою викладача може скласти план реферату, виконати його і правильно

Оцінка в балах (за 100- бальною шкалою) за всі види навчальної діяльності	Критерії оцінювання
	оформити; самостійно користуватися додатковими джерелами; правильно використовувати термінологію; скласти таблиці, схеми.
70-74	Студент розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати події, ситуації, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання під час розв'язування розрахункових завдань за алгоритмом, користуватися додатковими джерелами.
65-69	Студент розуміє сутність навчальної дисципліни, може дати визначення понять, категорій (однак з окремими помилками); вміє працювати з підручником, самостійно опрацьовувати частину навчального матеріалу; робить прості розрахунки за алгоритмом, але окремі висновки не логічні, не послідовні.
60-64	Студент володіє початковими знаннями, здатний провести за зразком розрахунки; орієнтується у поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі.
50-59	Студент намагається аналізувати на основі елементарних знань і навичок; виявляє окремі властивості; робить спроби виконання вправ, дій репродуктивного характеру; за допомогою викладача робить прості розрахунки за готовим алгоритмом.
35-49	Студент мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні „так” чи „ні”; може самостійно знайти в підручнику відповідь.
1-34	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, фактів без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді „так” чи „ні”.

7.2. Оцінювання індивідуального навчально-дослідного завдання здійснюється за 100-бальною системою.

7.3. Оцінювання модульних контрольних робіт здійснюється за 100-бальною системою.

7.4. Оцінювання захист навчального матеріалу, що виноситься на самостійне вивчення для студентів заочної форми навчання здійснюється за 100-бальною системою.

7.5. Оцінювання іспиту здійснюється за 100-бальною системою.

8. Інструменти, обладнання, програмне, методичне забезпечення навчальної дисципліни

Робоча програма (розглянута та схвалена на засіданнях кафедри). Плани занять, конспекти лекцій. Перелік основної та додаткової літератури. Навчально-наочні посібники, технічні засоби навчання тощо. Комплекс контрольних робіт

(ККР) для визначення залишкових знань, з дисципліни, завдань для обов'язкових контрольних робіт. Електронний підручник. Методичні розробки для проведення окремих занять.

9.Рекомендовані джерела інформації

9.1. Нормативні документи

1. Конституція України: Закон від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.

2. Податковий кодекс України: Закон від 02.12.2010 р. №2755-VI. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

3. Господарський кодекс. / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>.

4. Цивільний кодекс України. / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>.

5. Бюджетний кодекс України/ Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>

9.2. Основна література

6. Алексєєв І. В., Ярошевич Н. Б., Кондрат І. Ю., Ливдар М. В. Бюджетна система: підручник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2019. 400 с.

7. Піхоцька О. М., Фурдичко Л. Є., Синютка Н. Г. Бюджетна система: навчальний посібник. Львів: ТНЕУ, 2019. 328 с.

8. Миськів Г. В. Бюджетна система: теоретичні та практичні аспекти (у схемах і таблицях): навч. посіб. Львів: Растр-7, 2020. 270 с.

9. Бюджетна система: підручник / за ред. д.е.н., проф. Ф. Г. Дем'янишина, д.е.н., проф. О. П. Кириленка, д.е.н., проф. З. М. Лободіної. Тернопіль: ЗУНУ, 2020. 624 с.

10. Луніна І. О., Бондарчук Т. Г. Публічні фінанси та міжбюджетні відносини: навчальний посібник. Київ: ДП «Інформ.-аналіт. агентство», 2019. 304 с.

11. Юшко С. В. Бюджетна система: методичні рекомендації до самостійної роботи студентів спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» освітньої програми «Фінанси і кредит» першого (бакалаврського) рівня / уклад. С. В. Юшко. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2022. 81 с.

12. Ярошевич Н. Б., Кондрат І. Ю., Якимів А. І. Бюджетна система: практикум: навчальний посібник. Львів: Новий Світ-2000, 2019. 400 с.

9.3. Додаткова література

13. Ватаманюк-Зелінська У. З., Ситник Н. С., Стасишин А. В., Круглякова В. В. Бюджетний менеджмент: навчальний посібник. Львів: Видавництво «Магнолія», 2021. 511 с.

14. Качула С. В., Лисяк Л. В., Добровольська О. В. Бюджетний менеджмент: навчальний посібник в схемах і таблицях. Дніпро: Монолит, 2022. 200 с.

15. Бюджетна система: тенденції розвитку. URL: https://feao.org.ua/wpcontent/uploads/2019/07/2019-07-08-budget_book.pdf.

16. Лимар О. Ф. Фінансове забезпечення розвитку рибогосподарської галузі України. Новітні інструменти формування сукупної пропозиції на рибу та інші водні біоресурси в умовах глобальних продовольчих викликів: збірник тез доповідей за матеріалами II Міжнародного науково-практичного семінару, Київ, 18 березня 2021 р.: тези доповідей. НУБіП, 2021. С. 13–14.

9.4. Інформаційні ресурси

17. Офіційний сайт Верховної ради України. URL: <http://rada.gov.ua/>.

18. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <https://mof.gov.ua/uk>

19. Офіційний сайт Міністерства економіки України. URL: <http://www.me.gov.ua>

20. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <https://bank.gov.ua>

21. Офіційний сайт Державної аудиторської служби України URL: <http://www.dkrs.gov.ua/kru/uk/index>

22. Офіційний сайт Державної фіскальної служби України URL: <http://sfs.gov.ua>

23. Офіційний сайт Державної казначейської служби України URL: www.treasury.gov.ua

24. Офіційний сайт Держкомстату України URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

25. Сайт Інституту бюджету та соціально-економічних досліджень URL: www.ibser.org.ua.